

Naziv kolegija	KAZNENO PRAVO – OPĆI DIO	
Nastavnici	Prof. dr. sc. Leo Cvitanović Prof.dr.sc. Davor Derenčinović	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	I semestar Redoviti	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	predavanja	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	7	
Broj sati po semestru	20	
Ciljevi kolegija		
<p>Zadatak je nastave iz kolegija produbljivanje znanja iz ključnog dijela kaznenopravne dogmatike. Glede ulaznih znanja i kompetencija, od polaznika se očekuje dobro poznavanje temeljnih instituta općeg dijela kaznenog zakona s diplomske (integrirane) razine pravne naobrazbe. Težište poučavanja je na komparativnom pristupu kako bi polaznici studija dobili uvid u neke značajnije strane kaznenopravne sustave (njemački, austrijski, švicarski, francuski, angloamerički itd.). Pristup poučavanju je problemski, bilo da se radi o teorijskoj obradi pojedinih instituta dogmatike kaznenog prava ili o praktičnoj primjeni teorijskih postavki u konkretnim slučajevima. Potrebno je ukazati na novija kretanja u suvremenoj dogmatici općeg dijela kaznenog prava i njihov utjecaj na hrvatsko kazneno zakonodavstvo te na potrebu da im se prilagodi i praksa hrvatskih sudova. Osobito treba produbiti ona područja koja su u našoj dosadašnjoj literaturi i judikaturi bila nedovoljno obrađena (problem uzročnosti, nove zakonske koncepcije nužne obrane i krajnje nužde, teorijske i praktične teškoće vezane uz zablude) ili koja općenito predstavljaju novost u suvremenom kaznenom pravu</p>		
Sadržaj kolegija		
<ul style="list-style-type: none"> - uvod u kazneno pravo i kratak pregled povijesti kaznenog prava; - pojam kaznenog djela, njegovi elementi i njegovo značenje u kaznenopravnoj dogmatici; - radnja kaznenog djela; - biće kaznenog djela, s posebnim osvrtom na problematiku uzročnosti i nečinjenje; - protupravnost i razlozi isključenja protupravnosti (s posebnim naglaskom na institute koji se temeljito ne obrađuju na diplomskoj razini); - krivnja i njezini elementi (ubrojivost, namjera ili nehaj, svijest o protupravnosti i ispričavajući razlozi); - zablude u kaznenom pravu; - pokušaj (razgraničenje pokušaja od pripremnih radnji i dovršenog kaznenog djela, posebni slučajevi pokušaja, neprikladni pokušaj i putativni delikt); - dobrovoljni odustanak; - sudioništvo (teorije o počiniteljstvu, posredno počiniteljstvo, supočiniteljstvo, poticanje, pomaganje, nužno sudioništvo); - stjecaj (idealni i realni stjecaj, kažnjavanje za stjecaj, prividni stjecaj); - produljeno kazneno djelo; - kaznenopravne sankcije i posebne kaznenopravne mjere; - harmonizacija općeg dijela kaznenog prava u europskim razmjerima. 		
Očekivani ishodi učenja		
<p>Nakon uspješno savladanog predmeta student (doktorand) će moći:</p> <p>Znanje i razumijevanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasniti položaj znanosti materijalnog kaznenog prava i odnos znanstvene discipline s ostalim normativnim, a posebno empirijskim kaznenim znanostima (kriminologija, penologija, viktimologija, politika suzbijanja kažnjivih ponašanja itd.); - kritički vrednovati i prepoznati načine na koji se temeljna načela kaznenog prava ostvaruju u sudskoj praksi primjenom instituta općeg dijela kaznenog zakona; - razumjeti i rasčlaniti sporna pitanja u vezi primjene instituta općeg dijela kaznenog zakona; - usporediti sustav kaznenopravnih sankcija u horizontalnom (s pripadajućim sustavima u 		

usporednom pravu) i vertikalnom smislu (sa sankcijama za ostala kažnjiva ponašanja u domaćem pravnom sustavu).

Primjena

- **interpretirati** pojmove općeg dijela kaznenog prava i obilježja bića kaznenih djela u skladu s važećim metodama tumačenja kaznenopravnih normi s naglaskom na teleološku metodu;
- **demonstrirati** uzajamnu uvjetovanost i povezanost normi i instituta općeg dijela kaznenog zakona s ustavnim načelima i normama te temeljnim načelima i normama izvora europskog i međunarodnog prava koje reguliraju materiju vladavine prava i zaštite ljudskih prava putem kaznenopravne prisile;
- **primijeniti** stečeno znanje naprednih sadržaja općeg dijela kaznenog zakona u kritičkoj analizi judikature domaćih i međunarodnih sudova (Europskog suda, Europskog suda za ljudska prava).

Analiza

- **provjeriti** na koji se način određeni instituti općeg dijela kaznenog zakona (npr. pokušaj) primjenjuju u sudskoj praksi domaćih i međunarodnih sudova i ocijeniti je li to u skladu sa svrhom njihova propisivanja (*ratio legis*);
- **istražiti** povijesni razvitak pojedinih instituta općeg dijela kaznenog zakona;
- **izdvojiti** neke disfunkcionalne norme općeg dijela kaznenog zakona koje, suprotno intenciji zakonodavca, otežavaju kazneni progon zbog nedostatka pravnog kontinuiteta (primjena blažeg zakona);
- **provjeriti** u kojoj se mjeri zakonom propisani sustav kaznenopravnih sankcija temelji na načelima dualističkog sustava i na koji je način i u kojoj mjeri načelo krivnje sadržano u propisivanju i izricanju pojedinih vrsta kaznenopravnih sankcija.

Sinteza

- **formulirati** metodološki sustav potreban za pisanje znanstveno-istraživačkog seminara i eventualno doktorskog rada (ukoliko polaznik odabere temu iz okvira kolegija);
- **osmisлити** protokol izrade znanstveno-istraživačkog seminara i eventualno doktorskog rada (ukoliko polaznik odabere temu iz okvira kolegija).

Evaluacija

- **ocijeniti** kvalitetu, održivost i provedivost zakonskih i teorijskih instituta kaznenog prava u praktičnim uvjetima;
- **odabrati** daljnje izučavanje pojedinih segmenata kaznenog prava i procijeniti koje je područje najprimjerenije za daljnju subspecijalizaciju;

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta doktorand će moći:

- javno prezentirati usvojene ishode učenja;
- izraziti se jasnim, dobro strukturiranim tekstom obrazlažući svoje stavove;
- razvijati komunikacijske vještine;

sudjelovati u radu tima.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

Ocjenjivanje se provodi tijekom nastave uz odgovarajući ishod učenja i konačno na pisanom i usmenom ispitu iz kolegija. U potonjem će se ocjene stečene tijekom nastave uzeti u obzir u formuliranju konačne ocjene. Kriteriji za ocjenjivanje jesu svi ishodi učenja - pokazano znanje i razumijevanje materije kaznenog prava, sposobnost primjene propisa na hipotetičke i stvarne slučajeve iz sudske prakse, sposobnost analize i sinteze te odgovarajuće vrednovanje sadržaja usvojenih tijekom nastave.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Program i izvedba kolegija vrednovati će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Obveze studenata

Nastava se izvodi na predavanjima, pri čemu se pretpostavlja da polaznici već vladaju temeljnim pojmovima kaznenopravne dogmatike pa se nastavnikovo izlaganje odmah usmjerava na prikaz ključnih pitanja o kojima je bilo riječi. Provjera znanja provodi se na ispitu koji polaznik polaže nakon odslušanih predavanja. Ispit mora biti tako koncipiran da se ne ograničava na provjeravanje znanja iz

dodiplomskog studija, nego treba pokazati do koje je mjere polaznik stekao uvid u moderna strujanja na području kaznenopravne dogmatike i je li sposoban nova znanja primijeniti na praktičnim primjerima.

Obvezna literatura

- Cvitanović-Derenčinović-Horvatić, Kazneno pravo opći dio I, Zagreb, 2016.;
  - Cvitanović, Svrha kažnjavanja u suvremenom kaznenom pravu, Zagreb, 1999.
- Uz navedene naslove obvezno je pripremiti i sve naslove koji se nalaze u repozitoriju „Literatura“ na https://www.pravo.unizg.hr/kp/pds/kazneno_pravo_-_opci_dio

Osnovna izborna literatura

Osnovna izborna literatura

Domaća (polaznik doktorskog studija ima obvezu pročitati barem četiri naslova po vlastitom odabiru):

- Bačić, Kazneno pravo: opći dio, Zagreb, 1998.;
- Bojanić, Prekoračenje granica nužne obrane, Zagreb, 1999.;
- Garačić, Novi Kazneni zakon, Zagreb, 2013., (samo odredbe općeg dijela);
- Horvatić-Novoselec, Kazneno pravo: opći dio, Zagreb, 2001.;
- Novoselec-Bojanić, Opći dio kaznenog prava, Zagreb, 2013.;
- Turković, Komentar Kaznenog zakona, Zagreb, 2013. (samo odredbe općeg dijela);
- Šilović, Kazneno pravo. I. Opći dio : prema krivičnom zakonu od 27. januara 1929. i zakonu o izvršivanju kazni lišenja slobode od 16. februara 1929., Zagreb, 1929.
- Zlatarić, Krivični zakonik u praktičnoj primjeni, I. svezak, Zagreb, 1956.

Strana (polaznik doktorskog studija ima obvezu pročitati barem dva udžbenika reprezentativna za neki nacionalni kaznenopravni sustav):

- Roxin, Strafrecht, Allgemeiner Teil, 4. Auflage, München, 2006.;
- Fletcher, Rethinking Criminal Law, Oxford, 2000.;
- Pradel, Manuel de droit penal general, 14e ed. revue et augmentee 30 avril 2002, Paris, 2002.